

Jämförande kontrollgrupp till SMFOI 2021

Hur personer utan funktionsnedsättningar använder
internet

Antal svarande: 1 242

Om denna rapport

Denna rapport är framtagen av Begripsam i samarbete med Centrum för Klinisk Forskning (CKF) Dalarna. Data som utgör underlag för rapporten kommer från undersökningen Svenskarna med funktionsnedsättning och internet, SMFOI. Datainsamling har skett under 2022.

Arbetet med att producera rapporten har letts av Stefan Johansson, teknologie doktor och VD vid Begripsam AB. Den vetenskapliga granskningen har letts av docent Catharina Gustavsson vid CKF. Rapporten ingår i en serie rapporter som ges ut under vintern 2023 och våren 2024 vars syfte är att ge aktuella lägesbilder av hur personer med funktionsnedsättning använder internet. Dessa rapporter kompletterar bilden av internetanvändning i den svenska befolkningen. Arbetet med dessa rapporter koordineras av Kerstin Ivarson Ahlstrand, projektledare vid Begripsam.

Datainsamling och vetenskapliga analyser har skett inom ramen för forskningsprogrammet CoDesign for Accessibility, CoDeAC. De frågeställningar som ligger till grund för datainsamlingen och analyser görs i nära samarbete med Föreningen Begripsam och med organisationer och individer i den svenska funktionsrättsrörelsen.

Forskningsarbete har sin grundfinansiering genom medel från Forte och CKF. Rapporten är framtagen med stöd av Post- och telestyrelsen.

Samtliga rapporter går att hitta via www.begripsam.se/internet

Använd gärna det här materialet för att sprida kunskap om villkoren för internetanvändning och användning av smarta telefoner, datorer och surfplattor men ange källan.

Omslagsbilden är skapad av Karin Forsell med hjälp av AI, Adobe Firefly.

Stockholm, december 2023.

Innehållsförteckning

Om denna rapport	2
Diagnoser och svårigheter	5
Har du någon funktionsnedsättning?.....	5
Internet	5
Använder du internet?	5
Brukar du be någon om hjälp med att göra saker på internet?.....	6
Vad av detta använder du?	7
Vad är din inställning?	7
Vilka av dessa e-hälsotjänster har du använt?.....	9
Har du haft vårdmöten via internet?	9
Känner du dig delaktig i det digitala samhället?	10
Smart telefon.....	11
Har du tillgång till en smart telefon?.....	11
Hur kunnig är du på att använda en smart telefon?	11
Hur tycker du det är att använda en smart telefon?	11
Har du några hjälpmedel till din smarta telefon?	11
Dator	13
Har du tillgång till en dator i ditt hem?	13
Hur kunnig är du på att använda en dator?	13
Hur tycker du det är att använda dator?	13
Har du några hjälpmedel till din dator?	13
Surfplatta	15
Har du tillgång till en surfplatta?.....	15
Hur kunnig är du på att använda en surfplatta?	15
Hur tycker du det är att använda surfplatta?.....	15
Har du några hjälpmedel i din surfplatta?	15
Bakgrundsvariabler	17
Vilket åldersintervall stämmer för dig?	17
Vilken är din könstillhörighet?	17
Är svenska ditt första språk?	17

I vilket län bor du?	18
I vilken typ av ort bor du?	18
I vilken typ av boende bor du?	18
Får du hjälp av någon i din vardag?.....	18
Bor du tillsammans med någon?.....	19
Vilken är din högsta avslutade utbildning?	19
Vilket eller vilka av följande tycker du stämmer med din nuvarande situation?	19
Vilken inkomst har du per månad?	20

Diagnoser och svårigheter

Har du någon funktionsnedsättning?

Svar	Procent	Antal
Nej	100	1 242
	Totalt	1 242

Internet

Använder du internet?

Svar	Procent	Antal
Ja	98	1 184
Nej	2	19
	Totalt	1 203

Tycker du att det är svårt att använda internet?

Svar	Procent	Antal
Jag tycker inte det är svårt att använda internet	92	972
Det är svårt att söka information	1	15
Det är svårt att navigera, att hitta till rätt ställe	3	37
Det är svårt att använda tjänster (till exempel fylla i blanketter, köpa och beställa saker)	3	35
Det är svårt att förstå innehåll	1	14
Det är svårt med lösenord	5	57
Det är svårt för att design och utformning är störande	1	13
Det är svårt för att det inte fungerar med mina hjälpmedel	0	1
Det är svårt men jag kan inte beskriva varför	1	12
Vet inte	0	5
Annat	3	32

**Har du svarat nej - att du inte använder internet:
Varför använder du inte internet?**

Svar	Procent	Antal
Jag är inte intresserad	40	6
Det är för svårt	20	3
Jag kan inte för jag vet inte hur man gör	20	3
Jag har ingen dator, telefon eller surfplatta	20	3
Jag har ingen internetuppkoppling	20	3
Jag har inte de hjälpmedel jag behöver	13	2
Det är för dyrt	13	2
Vet inte	7	1

Brukar du be någon om hjälp med att göra saker på internet?

Svar	Procent	Antal
Ja	15	159
Nej	84	987
Vet inte	1	10

Vad av detta använder du?

Svar	Procent	Antal
Blogg, har en egen	2	22
Blogg, läser andras	17	209
Facebook	76	906
Instagram	66	793
Snapchat	21	257
Dejtingtjänster	4	47
Vädertjänster, till exempel SMHI, klart.se	85	1 017
Musiktjänster, till exempel Spotify	65	778
Kartor och vägvisning	88	1 054
Spela spel	42	507
Titta på TV-program, till exempel SVT Play	74	885
Titta på Youtube	69	827
Titta på Netflix eller andra streamingtjänster	52	628
Lyssna på radioprogram	51	610
Lyssna på poddar	43	518
Läsa dagstidning	70	835
Köpa biljetter till resor	76	914
Köpa biljetter till evenemang	69	829
Boka tider till sjukvården	74	888
Boka tider till tandvården	37	439
Mobilt BankID	96	1 149
E-legitimation, som inte är Mobilt BankID	18	221
Swish	92	1 097
Betala räkningar	92	1 107
E-handel, köpa saker via internet	85	1 018
Webbmöten, till exempel via Zoom, Teams, Skype, Messenger, Facetime	70	835
Lyssna på ljudböcker, till exempel Storytel, Nextory	29	348
Lyssna på talböcker lånade via Legimus	2	23
E-post	91	1 090

Vad är din inställning?

Biljetter

Svar	Procent	Antal
Jag försöker köpa alla mina biljetter via internet	76	885
Jag undviker om möjligt att köpa biljetter via internet	8	88
Inget av alternativen passar mig	17	199
	Totalt	1 172

Boka tider till vården

Svar	Procent	Antal
Jag försöker boka alla mina tider till sjukvården via internet	59	703
Jag undviker om möjligt att boka tider till sjukvården via internet	17	207
Inget av alternativen passar mig	23	273
	Totalt	1 183

Boka tider till tandvården

Svar	Procent	Antal
Jag försöker boka alla mina tider till tandvården via internet	36	421
Jag undviker om möjligt att boka tider till tandvården via internet	18	210
Inget av alternativen passar mig	46	543
	Totalt	1 174

Mobilt BankID

Svar	Procent	Antal
Det är lätt att använda Mobilt BankID	96	1,145
Det är svårt att använda Mobilt BankID	1	10
Inget av alternativen passar mig	4	42
	Totalt	1 197

E-legitimation, som inte är Mobilt BankID

Svar	Procent	Antal
Det är lätt att använda E-legitimation, som inte är Mobilt BankID	27	274
Det är svårt att använda E-legitimation, som inte är Mobilt BankID	3	30
Inget av alternativen passar mig	70	723
	Totalt	1 027

Betala räkningar via internet

Svar	Procent	Antal
Det är lätt att betala räkningar	94	1,121
Det är svårt att betala räkningar	1	16
Inget av alternativen passar mig	5	61
	Totalt	1 198

E-handla

Svar	Procent	Antal
Det är lätt att e-handla, köpa saker via internet	88	1,041
Det är svårt att e-handla, köpa saker via internet	3	35
Inget av alternativen passar mig	9	111
	Totalt	1 187

Vilka av dessa e-hälsotjänster har du använt?

Svar	Procent	Antal
1177 webbplatsen med sjukvårdsinformation	90	1,043
1177 e-tjänster, där man behöver logga in	90	1,047
Capio Online, CapioGo	6	73
KRY	13	149
Min Doktor	9	99
Dr24	2	28
Annan	8	89

Hur tycker du att 1177 webbplatsen med sjukvårdsinformation fungerar?

Svar	Procent	Antal
Den är lätt	80	824
Den är svår	10	100
Jag har ingen uppfattning	10	106
	Totalt	1 030

Hur tycker du att 1177 e-tjänster, där man behöver logga in, fungerar?

Svar	Procent	Antal
Den är lätt	80	817
Den är svår	12	126
Jag har ingen uppfattning	8	81
	Totalt	1 024

Har du haft vårdmöten via internet?

Svar	Procent	Antal
Ja, före Corona-pandemin	10	115
Ja, under Corona-pandemin	20	235
Nej	75	897
Vet inte	1	7

Vårdmöten via internet

Svar	Procent	Antal
Jag försöker boka alla mina tider till sjukvården som vårdmöten via internet	30	85
Jag undviker om möjligt att boka alla mina tider till sjukvården som vårdmöten via internet	28	77
Inget av alternativen passar mig	42	117
	Totalt	279

Känner du dig trygg/säker med vårdmöten via internet?

Svar	Procent	Antal
Ja	27	252
Till viss del	17	154
Nej	9	86
Vet inte	47	433
	Totalt	925

Känner du dig delaktig i det digitala samhället?

Svar	Procent	Antal
Ja	81	971
Till viss del	16	195
Nej	2	29
Vet inte	1	8
	Totalt	1 203

Smart telefon

Har du tillgång till en smart telefon?

Svar	Procent	Antal
Ja	96	1 151
Nej	4	43
Vet inte	0	5

Hur kunnig är du på att använda en smart telefon?

Svar	Procent	Antal
Jag har tillräckliga kunskaper för att använda en smart telefon	85	1,009
Jag kan använda en smart telefon men skulle behöva mer kunskaper och hjälpmedel	11	136
Jag kan inte tillräckligt om smarta telefoner för det jag vill använda smarta telefoner till	2	21
Jag kan inte alls använda en smart telefon	1	8
Vet inte	2	19
	Totalt	1 193

Hur tycker du det är att använda en smart telefon?

Svar	Procent	Antal
Lätt	74	844
Varken lätt eller svårt	25	284
Svårt	1	11
Vet inte	1	7
	Totalt	1 146

Har du några hjälpmedel till din smarta telefon?

Svar	Procent	Antal
Ja	44	508
Ja, men jag behöver fler hjälpmedel	2	19
Nej	50	571
Nej, men jag skulle behöva hjälpmedel	0	4
Vet inte	4	43
	Totalt	1 145

Markera gärna vilka hjälpmedel du använder till din smarta telefon

Svar	Procent	Antal
Bildtelefon	29	139
Förstoring	25	120
OCR-program	14	65
Ordprediktion	9	45
Punktskriftsdisplay	0	2
QR-scanner	69	329
Röststyrning	18	86
Skärmläsningprogram, Voice Over	2	10
Stavningskontroll	48	230
Tal till text	7	33
Talsyntes/uppläsningprogram	2	11
Telefonen i sig är mitt hjälpmedel	46	222
Annat	6	30

Dator

Har du tillgång till en dator i ditt hem?

Svar	Procent	Antal
Ja	93	1 117
Nej	7	88
Vet inte	0	1

Hur kunnig är du på att använda en dator?

Svar	Procent	Antal
Jag har tillräckliga kunskaper för att använda en dator	82	979
Jag kan använda dator men skulle behöva mer kunskaper eller hjälpmedel	13	151
Jag kan inte tillräckligt om datorn för det jag vill använda datorn till	3	32
Jag kan inte alls använda dator	1	11
Vet inte	2	18
	Totalt	1 191

Hur tycker du det är att använda dator?

Svar	Procent	Antal
Lätt	69	765
Varken lätt eller svårt	28	307
Svårt	3	30
Vet inte	1	7
	Totalt	1 109

Har du några hjälpmedel till din dator?

Svar	Procent	Antal
Ja	22	241
Ja, men jag behöver fler hjälpmedel	2	17
Nej	71	774
Nej, men jag skulle behöva hjälpmedel	1	14
Vet inte	6	63

Markera gärna vilka hjälpmedel du använder till din dator?

Svar	Procent	Antal
Bildtelefon	15	37
Förstoring	18	44
OCR-program	11	27
Ordprediktion	8	20
Punktskriftsdisplay	2	5
QR-scanner	23	55
Röststyrning	3	8
Skärmläsningprogram, typ Jaws, Vocie Over	1	2
Speciell mus	25	60
Speciellt tangentbord	17	40
Stavningskontroll	52	124
Tal till text	5	11
Talsyntes/uppläsningprogram	2	4
Datorn i sig är mitt hjälpmedel	52	124
Annat	9	21

Surfplatta

Har du tillgång till en surfplatta?

Svar	Procent	Antal
Ja	65	779
Nej	35	419
Vet inte	0	3

Hur kunnig är du på att använda en surfplatta?

Svar	Procent	Antal
Jag har tillräckliga kunskaper för att använda en surfplatta	77	834
Jag kan använda surfplatta men skulle behöva mer kunskaper eller hjälpmedel	8	85
Jag kan inte tillräckligt om surfplattan för det jag vill använda surfplattan till	1	16
Jag kan inte alls använda surfplatta	2	25
Vet inte	11	119
	Totalt	1 079

Hur tycker du det är att använda surfplatta?

Svar	Procent	Antal
Lätt	79	609
Varken lätt eller svårt	20	156
Svårt	0	3
Vet inte	1	7
	Totalt	775

Har du några hjälpmedel i din surfplatta?

Svar	Procent	Antal
Ja	21	160
Ja, men jag behöver fler hjälpmedel	1	10
Nej	72	550
Nej, men jag skulle behöva hjälpmedel	0	1
Vet inte	5	38
	Totalt	759

Markera gärna vilka hjälpmedel du använder till din surfplatta

Svar	Procent	Antal
Bildtelefon	27	40
Förstoring	22	32
OCR-program	12	18
Ordprediktion	11	16
Punktskriftsdisplay	2	3
QR-scanner	37	55
Röststyrning	12	18
Skärmläsningprogram, Voice Over	3	5
Stavningskontroll	48	71
Tal till text	8	12
Talsyntes/uppläsningprogram	3	4
Surfplattan i sig är mitt hjälpmedel	59	87
Annat	9	13

Bakgrundsvariabler

Vilket åldersintervall stämmer för dig?

Svar	Procent	Antal
16–24 år	2	23
25–34 år	5	61
35–44 år	11	131
45–54 år	18	219
55–64 år	23	277
65–75 år	29	343
76 år eller äldre	12	146
	Totalt	1 200

Vilken är din könstillhörighet?

Svar	Procent	Antal
Man	31	369
Kvinna	69	824
Jag vill inte svara	0	5
	Totalt	1 198

Är svenska ditt första språk?

Svar	Procent	Antal
Ja	89	1,065
Nej	11	131
	Totalt	1 196

I vilket län bor du?

Svar	Procent	Antal
Stockholms län	23	280
Uppsala län	8	94
Södermanlands län	3	31
Östergötlands län	2	26
Jönköpings län	2	23
Kronobergs län	1	17
Kalmar län	2	19
Gotlands län	2	23
Blekinge län	1	6
Skåne län	17	198
Hallands län	2	26
Västra Götalands län	16	192
Värmlands län	3	38
Örebro län	4	51
Västmanlands län	2	27
Dalarnas län	1	16
Gävleborgs län	1	16
Västernorrlands län	1	15
Jämtlands län	1	11
Västerbottens län	3	37
Norrbottens län	4	47
	Totalt	1 193

I vilken typ av ort bor du?

Svar	Procent	Antal
Stad	61	730
Mindre samhälle	24	290
Landsbygd	14	168
Vet inte	0	1
	Totalt	1189

I vilken typ av boende bor du?

Svar	Procent	Antal
Hyreslägenhet, vanlig	19	225
Bostadsrättslägenhet	22	267
Villa, hus	59	701
Servicelägenhet	0	1
Annat	0	1
	Totalt	1 195

Får du hjälp av någon i din vardag?

Svar	Procent	Antal
Ja	2	19

Svar	Procent	Antal
Nej	98	1 171
	Totalt	1 190

Vilken typ av hjälp?

Svar	Procent	Antal
Hemtjänst	25	4
Anhörig/närstående	38	6
Annat	44	7

Bor du tillsammans med någon?

Svar	Procent	Antal
Ja	81	966
Nej	19	231
	Totalt	1 197

Vem eller vilka bor du tillsammans med?

Svar	Procent	Antal
Sammanboende, partner eller gift	92	879
Barn under 18 år	25	243
Hemmaboende barn över 18 år	13	129
Bor med mina föräldrar eller en förälder	2	20
Delar bostad med en vän (eller flera) – kollektivboende	1	5
Annat	0	2

Vilken är din högsta avslutade utbildning?

Svar	Procent	Antal
Grundskola	7	79
Grundsärskola	0	3
Gymnasium	23	271
Gymnasiesärskola	1	7
Yrkesutbildning/Yrkeshögskola	13	155
Folkhögskola	2	21
Högskola/Universitet	55	654
Annan	1	7
	Totalt	1 197

Vilket eller vilka av följande tycker du stämmer med din nuvarande situation?

Svar	Procent	Antal
Arbetar	59	707
Arbetslös	2	22
Hemma med barn	2	21
Pensionär	40	478
Sjukskriven	1	16
Sjukersättning/Förtidspensionär	1	12

Svar	Procent	Antal
Daglig verksamhet	0	1
Aktivitetsersättning	0	3
Studerar	4	44
Annat	1	7
Vet inte	0	1

Vilken inkomst har du per månad?

Svar	Procent	Antal
0 kronor	1	8
1- 4 999 kronor	1	11
5 000 – 9 999 kronor	3	32
10 000 – 14 999 kronor	10	116
15 000 – 19 999 kronor	10	119
20 000 – 24 999 kronor	10	116
25 000 – 29 999 kronor	10	124
30 000 – 49 999 kronor	34	405
50 000 kronor eller mer	14	167
Jag vill inte svara på den frågan	7	86
	Totalt	1 184